

Taflen Wybodaeth y Claf 6

Deddf Iechyd Meddwl 1983

Adran 7: Gwarcheidiaeth

Enw eich gwarcheidwad yw:

Cyfeiriad a rhif ffôn eich gwarcheidwad yw:

Eich clinigwr â chyfrifoldeb neu'r meddyg a enwebwyd yw:

Beth yw gwarcheidiaeth??

Dan adran 7 o Ddeddf Iechyd Meddwl 1983, gall pobl ag anhwylder meddyliol gael gwarcheidwad i'w helpu os bydd dau feddyg a phroffesiynolyn iechyd meddwl cymeradwy'n dweud bod angen hynny. Bydd y gwarcheidwad yn rhywun o Adran Gwasanaethau Cymdeithasol eich ardal leol, neu'n rhywun a gymeradwywyd gan yr Adran honno. Gall y gwarcheidwad ddweud bod yn rhaid i chi wneud rhai pethau. Efallai y bydd yn rhaid i chi:

- fyw mewn man penodol
- bod mewn mannau penodol ar adegau penodol i gael triniaeth feddygol, hyfforddiant neu addysg alwedigaethol
- gadael i feddyg, proffesiynolyn iechyd meddwl cymeradwy neu unigolyn arall a enwir eich gweld.

Pam y mae angen gwarcheidwad arnaf?

Mae'r awdurdod gwasanaethau cymdeithasol lleol o'r farn bod angen help arnoch i fyw yn y gymuned, oherwydd bod gennych anhwylder meddyliol a bod angen gwarcheidwad arnoch er eich lles eich hun neu er mwyn diogelu pobl eraill.

Am ba hyd y bydd yn para?

Gall eich gwarcheidiaeth bara am hyd at chwe mis i ddechrau.

Beth fydd yn digwydd nesaf?

Ar ddiwedd y chwe mis cyntaf, bydd modd adnewyddu'r warcheidiaeth am chwe mis arall ac yna am flwyddyn ar y tro, os bydd eich clinigwr â chyfrifoldeb o'r farn bod hynny'n angenrheidiol. Bydd eich clinigwr â chyfrifoldeb neu'ch gweithiwr cymdeithasol yn sôn wrthy'ch am hynny'n nes at yr amser:

Cynlluniau gofal

Bydd gennych 'gynllun gofal' unigol. Byddwch yn cael asesiad yn rhan o'r cynllun hwnnw, a bydd eich gofal a'ch triniaeth yn cael eu seilio ar eich cryfderau personol. Os ydych yn dymuno, byddwch ynghlwm wrth weithredu eich cynllun gofal eich hun yn ogystal â bod ynghlwm wrth ei gynllunio.

Bydd gennych gydlynedd i ddatblygu eich cynllun gofal, a bydd yn cysylltu â phobl eraill sydd â diddordeb perthnasol yn eich gofal, gan gynnwys eich clinigwr â chyfrifoldeb, eich gweithiwr cymdeithasol, eich gofalwr os oes gennych un, a'ch perthynas agosaf os byddwch yn cytuno â hynny.

Wedi iddo gael ei ddatblygu, bydd eich cynllun gofal yn nodi'r amserlenni y cytunwyd arnynt ar gyfer gweithredu agweddau amrywiol ar y cynllun. Bydd yr agweddau hynny'n cynnwys eich triniaeth feddygol, eich gofal iechyd corfforol, a gwaith paratoi ar gyfer y cyfnod ac ymdrin â'r cyfnod wedi i chi gael eich rhyddhau.

Bydd eich cynllun gofal yn cael ei gofnodi'n ysgrifenedig, a gallwch ei lofnodi os ydych yn dymuno. Byddwch yn cael copi ohono hefyd.

I gael mwy o wybodaeth am yr hyn y bydd eich cynllun gofal yn ei gynnwys, gofynnwch am gopi o'r llyfryn 'Tawelwch Meddwl' sy'n sôn am God Ymarfer Cymru.

Gwasanaeth Eiriolaeth Iechyd Meddwl Annibynnol

Bydd modd i chi ddefnyddio'r gwasanaeth eiriolaeth iechyd meddwl annibynnol, sy'n wasanaeth cyfrinachol. Bydd y gwasanaeth hwn yn rhoi cymorth i chi ac yn eich helpu i ddeall y Ddeddf.

Bydd y gwasanaeth yn eich helpu i gael gwybodaeth am eich hawliau cyfreithiol, unrhyw driniaeth feddygol y gallech chi fod yn ei chael, a'r modd y gallwch apelio yn erbyn cael eich cadw.

Os ydych yn cael unrhyw drafferth deall y daflen hon, neu os oes gennych unrhyw gwestiynau eraill, gallwch ofyn i'r gwasanaeth eiriolaeth iechyd meddwl annibynnol am help.

A allaf i apelio?

Os byddwch am ddod â'ch gwarcheidiaeth i ben, dylech drafod hynny â'ch gwarcheidwad, eich clinigwr â chyfrifoldeb neu'ch proffesiynolyn iechyd meddwl cymeradwy. Gallwch chi (neu'ch perthynas agosaf) ysgrifennu at Adran Gwasanaethau Cymdeithasol eich ardal leol i ofyn iddi ymchwilio i'ch achos.

Gallwch wneud cais hefyd i Dribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru i ofyn am gael eich rhyddhau o warcheidiaeth. Gallwch wneud cais i'r Tribiwnlys unrhyw bryd yn ystod chwe mis cyntaf eich gwarcheidiaeth. Gallwch wneud cais arall i'r Tribiwnlys os bydd eich clinigwr â chyfrifoldeb o'r farn bod angen i chi aros dan warcheidiaeth am chwe mis arall. Wedi hynny, gallwch wneud cais unwaith yn ystod pob blwyddyn y byddwch yn parhau i fod dan warcheidiaeth.

Beth sy'n digwydd mewn gwrandawriad o flaen Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru?

Mae'r Tribiwnlys yn annibynnol ar yr awdurdod lleol a'ch gwarcheidwad. Bydd aelodau'r Tribiwnlys yn dod i gwrdd â chi, a byddant yn gwrandao ar eich barn chi a barn eich cynrychiolydd (os oes gennych un). Bydd meddyg y Tribiwnlys yn ymweld â chi cyn gwrandawriad y Tribiwnlys. Bydd yn siarad â'ch gwarcheidwad, eich clinigwr â chyfrifoldeb, a phroffesiynolion eraill sydd ynghlwm wrth eich gofal, a bydd yn darllen adroddiadau amdanoch cyn penderfynu a ydych yn ddigon da i gael eich rhyddhau o warcheidiaeth. Bydd y Tribiwnlys yn ysgrifennu atoch cyn pen 7 diwrnod i ddyddiad y gwrandawriad i roi gwybod i chi beth yw ei benderfyniad.

Efallai y byddwch am ofyn i gyfreithiwr eich helpu gyda'r Tribiwnlys. Mae gan yr awdurdod lleol gopi o restr Cymdeithas y Cyfreithwyr o gyfreithwyr arbenigol, neu efallai y byddwch am ddefnyddio eich cyfreithiwr eich hun. Gallwch wneud hynny'n rhad ac am ddim dan y cynllun cymorth cyfreithiol.

Cyfeiriad swyddfa'r Tribiwnlys yw:

Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru
Adeiladau'r Goron
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ

A fyddaf yn cael triniaeth?

Ni ellir rhoi unrhyw driniaeth i chi heb eich cydsyniad tra byddwch dan warcheidiaeth.

Rhoi gwybod i'ch perthynas agosaf

Bydd eich perthynas agosaf yn cael copi o'r daflen hon, ac rydym yn deall mai eich perthynas agosaf yw:

Os nad ydych am i'r unigolyn uchod gael copi o'r daflen hon, dywedwch wrth y sawl sydd â gofal am y ward, neu eich clinigwr â chyfrifoldeb, neu reolwyr yr ysbyty.

Bydd rhai hawliau penodol gan eich perthynas agosaf dan Ddeddf Iechyd Meddwl 1983. Maent yn cynnwys:

- yr hawl i ofyn i chi gael eich derbyn i'r ysbyty at ddiben cael asesiad neu driniaeth
- yr hawl i gael gwybodaeth am eich amodau cadw dan y Ddeddf
- yr hawl i ofyn i chi gael eich rhyddhau.

I gael mwy o wybodaeth am rôl y perthynas agosaf a'i hawliau, gofynnwch am gopi o'r daflen ynghylch y perthynas agosaf.

Newid eich perthynas agosaf

Os nad ydych yn credu bod yr unigolyn hwn yn addas i fod yn berthynas agosaf i chi, gallwch wneud cais i'r Llys Sirol yn gofyn i rywun arall gael ei ystyried yn berthynas agosaf i chi. Gall staff yr ysbyty roi taflen i chi a fydd yn egluro hynny.

Cod Ymarfer Cymru

Mae Cod Ymarfer Cymru yn rhoi cyngor i staff ynghylch Deddf Iechyd Meddwl 1983. Bydd yn rhaid iddynt feddwl am yr hyn y mae'r Cod yn ei ddweud pan fyddant yn gwneud penderfyniadau ynghylch eich gofal. Gallwch ofyn am gael gweld copi o'r Cod, neu gallwch ofyn am gopi o'r llyfryn 'Tawelwch Meddwl' sy'n sôn am God Ymarfer Cymru.

Mwy o wybodaeth a help

Os oes unrhyw beth nad ydych yn ei ddeall ynglŷn â'ch gofal a'ch triniaeth, bydd aelod o'r staff yn barod i'ch helpu. Gofynnwch i un o'r staff am esboniad os oes unrhyw beth yn aneglur yn y ffurflen hon, neu os oes gennych fwy o gwestiynau.

Mae'r gwasanaeth eiriolaeth iechyd meddwl annibynnol ar gael hefyd i'ch helpu a'ch cefnogi. Cofiwch ofyn os hoffech gael copi o'r daflen hon i'w roi i rywun arall.